ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः

<u>हरिः ओं ॥</u>

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता पद पाठः (वाक्य सहित)

प्रथमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः

Table of Contents

1 कृष्ण यजुर्वेदीय तैतिरिय संहितायाम् पद पाठे प्रथ	मं
काण्डं	3
1.3प्रथमकाण्डे ततीयः प्रञ्नः – अग्निष्टोमे प्रशः	3

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः ॥ हरिः ओं

1 कृष्ण यजुर्वेदीय तैतिरिय संहितायाम् पद पाठे

प्रथमं काण्डं

1.3 प्रथमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः - अग्निष्टोमे पशुः

1.3.1.1 देवस्य त्वा सिवतुः प्रस्तवेऽश्विनो र्बाहुभ्यां पूष्णो हस्ताभ्यामा ददेऽभ्रिरिस नारिरिस परिलिखित् ्रं रक्षः परिलिखिता अरातय इदमहण् रक्षसो ग्रीवा अपि कृन्तामि योऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्म इदमस्य ग्रीवा अपि कृन्तामि दिवे त्वाऽन्तरिक्षाय त्वा पृथिव्यै त्वा श्रुन्धतां लोकः पितृषदनो यवोऽसि यवयास्मद्द्वेषो – [] 1 1.3.1.1 - Padam देवस्य । त्वा । स्वितुः । प्रस्तव इति प्र – स्वे । अश्विनोः । बाहुभ्यामिति बाहु – भ्याम् । पूष्णः । हस्ताभ्याम् । एति । ददे । अभ्रिः । असि । नारिः । असि ।

परिलिखितमिति परि – लिखितम् । रक्षः । परिलिखिता इति परि – लिखिताः । अरातयः । इदम् । अहम् । रक्षंसः । ग्रीवाः । अपीति । कुन्तामि । यः । अस्मान् । द्वेष्टि । यम् । च । वयम् । द्विष्मः । इदम् । अस्य । ग्रीवाः । अपीति । कृन्तामि । दिवे । त्वा । अन्तरिक्षाय । त्वा । पृथिच्यै । त्वा । शुन्धताम् । लोकः । पितृषदन इति पितृ – सदनः । यवः । असि । यवय । अस्मत् । द्वेषः । 1 (50) 1.3.1.2 यवयारातीः पितृणा*्* सदनमस्युद्दिव अस्तभानाऽन्तरिक्षं पृण पृथिवीं दृ एह द्युतानस्त्वा मारुतो मिनोतु मित्रावरुणयो ध्रुविण धर्मणा ब्रह्मविनं त्वा क्षत्रविन् सुप्रजाविन् रायस्योषविनं पर्यूहामि ब्रह्म दृण्ह क्षत्रं दृण्ह प्रजां दृण्ह रायस्पोषं दृण्ह घृतेन द्यावापृथिवी ा । । । । । । । । । । । । । अ। पृणेथामिन्द्रस्य सदोऽसि विश्वजनस्य छाया परि त्वा गिर्वणो गिर इमा () भवन्तु विश्वतो वृद्धायुमनु वृद्धयो जुष्टा भवन्तु जुष्टय इन्द्रस्य स्यूरसीन्द्रस्य धुवमस्यैन्द्रमसीन्द्राय त्वा ॥ 2

1.3.1.2 - Padam यवयं । अरातीः । पितृणाम् । सदनम् । असि । उदिति । दिवम् । स्तभान । एति । अन्तरिक्षम् । पृणः । पृथिवीम् । दृष्हः । द्युतानः । त्वा । मारुतः । मिनोतु । मित्रावरुणयोरिति मित्रा – वरुणयोः । धुवेण । धर्मणा । ब्रह्मवनिमिति ब्रह्म – वनिम् । त्वा । क्षत्रवनिमिति क्षत्र – वनिम् । सुप्रजावनिमिति सुप्रजा – वनिम् । रायस्पोषवनिमिति रायस्योष – वनिम् । परीति । ऊहामि । ब्रह्म । दृ७्हः । क्षत्रम् । दृ७्हः । प्रजामिति प्र – जाम् । दृ७्हः । रायः । पोषम् । दृज्हः । घृतेन । द्यावाः पृथिवीः इति द्यावा – पृथिवीः । एति । पृणेथाम् । इन्द्रस्य । सदः । असि । विश्वजनस्येति विश्व– जनस्य । छाया । परीति । त्वा । गिर्वणः । गिरः । इमाः () । भवन्तु । विश्वतः । वृद्धायुमिति वृद्ध – आयुम् । अन्विति । वृद्धयः । जुष्टाः । भवन्तुः । जुष्टयः । इन्द्रस्य । स्यूः । असि । इन्द्रस्य । ध्रुवम् । असि । ऐन्द्रम् । असि । इन्द्राय । त्वा ॥ 2 (68) (द्वेष - इमा - अष्टादश च) (A1)

1.3.2.1 रक्षोहणो वलगहनो वैष्णवान् खनामीदमहं तं वलगमुद्रपामि यं नः समानो यमसमानो निचखानेदमेनमधरं करोमि यो नः समानो योऽसमानोऽरातीयति गायन्नेण छन्दसाऽवबाढो वलगः किमन्न भद्रं तन्नौ सह विराडंसि सपलहा सम्राडंसि भ्रातृव्यहा स्वराडस्यभिमातिहा विश्वाराडसि विश्वासां नाष्ट्राणा ए हन्ता – [] 3 1.3.2.1 - Padam रक्षोहण इति रक्षः – हनः । वलगहन इति वलग – हनः । वैष्णवान् । खनामि । इदम् । अहम् । तम् । वलगमिति वल-गम् । उदिति । वपामि । यम् । नः । समानः । यम् । असमानः । निचखानेति नि – चखान । इदम् । एनम् । अधरम् । करोमि । यः । नः । समानः । यः । असमानः । अरातीयति । गायत्रेण । छन्दसा । अवबाढः इत्यवं – बाढः । वलग इति वलं – गः । किम् । अत्र । भद्रम् । तत् । नौः । सह । विराडितिं वि – राट् । असिः । सपलहेतं सपल — हा। सम्राडितं सम् — राट्। असि । भ्रातृत्यहेति भ्रातृत्य – हा । स्वराडिति स्व – राट् । असि ।

अभिमातिहेत्यभिमाति – हा । विश्वाराडिति विश्व – राट् । असि । ----- ॥ विश्वासाम् । नाष्ट्राणाम् । हन्ता । 3 (50)

रक्षोहणो वलगहनः प्रोक्षामि वैष्णवान् रक्षोहणो वलगहनोऽव नयामि
वैष्णवान् यवोऽसि यवयास्मद्द्रेषो यवयाराती रक्षोहणो वलगहनोऽव
स्तृणामि वैष्णवान् रक्षोहणो वलगहनोऽभि जुहोमि वैष्णवान् रक्षोहणौ
वलगहनावुप दधामि वैष्णवी रक्षोहणौ वलगहनौ पर्यूहामि वैष्णवी
रक्षोहणौ वलगहनौ परि स्तृणामि वैष्णवी रक्षोहणौ वलगहनौ वलगहनौ
वैष्णवी बृहन्नसि बृहद्ग्रावा बृहतीमिन्द्राय () वाचं वद ॥ 4

1.3.2.2 - Padam

रक्षोहण इति रक्षः – हनः । वलगहन इति वलग – हनः ।

प्रेति । उक्षामि । वैष्णवान् । रक्षोहण इति रक्षः – हनः । वलगहन

इति वलग – हनः । अवेति । नयामि । वैष्णवान् । यवः । असि ।

यवय । अस्मत् । द्वेषः । यवय । अर्रातीः । रक्षोहण इति

रक्षः – हनः । वलगहन इति वलग – हनः । अवेति । स्तृणामि ।

वैष्णवान् । रक्षोहण इति रक्षः–हनः । वलगहन इति वलग – हनः ।

अभीति । जुहोमि । वैष्णवान् । रक्षोहणाविति रक्षः – हनौं । वलगहनाविति वलग – हनौ । उपेति । दधामि । वैष्णवी इति । रक्षोहणाविति रक्षः – हनौ । वलगहनाविति वलग – हनौ । परीति । ऊहामि । वैष्णवी इति । रक्षोहणाविति रक्षः – हनौ । वलगहनाविति वलग – हनौ । परीति । स्तृणामि । वैष्णवी इति । रक्षोहणाविति रक्षः – हनौ । वलगहनाविति वलग – हनौ । वैष्णवी इति । बृहन् । असि । बृहद्ग्रावेति बृहत् – ग्रावा । बृहतीम् । इन्द्राय () । वाचम् । वदः ॥ **४ (52)** । । (हन्ते-न्द्राय द्वे च) (A2) 1.3.3.1 विभूरिस प्रवाहणो विह्नरिस हव्यवाहनः श्वान्नोऽसि प्रचेतास्तुथोऽसि विश्ववेदा उशिगसि कविरङ्घारिरसि बंभारिरवस्युरसि वस्वाञ्छन्ध्यूरिस मार्जालीयः संराडिस कृशानुः परिषद्योऽसि पवमानः प्रतक्वाऽसि नभस्वानसंमृष्टोऽसि हव्यसूद ऋतधामाऽसि

सुवर्ज्योति ब्रह्मज्योतिरसि सुवर्धामाऽजोऽस्येकपादिहरसि बुध्नियो । रौद्रेणानीकेन () पाहि माऽग्ने पिपृहि मा मा मा हिं्सीः॥ 5 1.3.3.1 - Padam विभूरिति वि – भूः । असि । प्रवाहण इति प्र – वाहनः । वहिः । असि । हव्यवाहन इति हव्य – वाहनः । श्वात्रः । असि । प्रचेता इति प्र – चेताः । तुथः । असि । विश्ववेदाः इति विश्व – वेदाः । उशिक् । असि । कविः । अङ्घारिः । असि । बंभारिः । अवस्युः । असि । दुवस्वान् । शुन्ध्यूः । असि । मार्जालीयः । सम्राडिति सं – राट् । असि । कृशानुरिति कृश – अनुः । परिषद्य इति परि – सद्यः । असि । पवमानः । प्रतक्वेति प्र – तक्वा । असि । नभस्वान् । असंमृष्ट इत्यसं – मृष्टः । असि । हव्यसूदः इति हव्य – सूदः । ऋतधामेत्यृत – धामा । असि । सुवर्ज्योतिरिति सुवः - ज्योतिः । ब्रह्मज्योतिरिति ब्रह्मं - ज्योतिः । असि । सुवर्धामेति सुवः – धामा । अजः । असि । एकपादित्येक– पात् । । । । । । अहिः । असिः । बुध्नियः । रौद्रेण । अनीकेन () । पाहि । माः ।

अग्ने । पिपृहि । मा । मा । मा । हिं ्सीः ॥ **5 (58)** । (अनीकेना-ष्टौ च) (A3)

1.3.4.1

त्व ए सोम तनूकृद्भ्यो द्वेषोभ्योऽन्यकृतेभ्य उक्त यन्ताऽसि वरूथ हिषोभ्योऽन्यकृतेभ्य उक्त यन्ताऽसि वरूथ हिषोभ्योऽन्यकृतेभ्य उक्त यन्ताऽसि वरूथ हिष्टा प्राप्त विष्णो विक्रमस्वोक्त क्षयाय नः कृधि ॥ घृतं प्राप्त प्राप्

1.3.4.1 - Padam

त्वम् । सोम । तनूकृद्भ्य इति तनूकृत् – भ्यः । द्वेषोभ्य इति देषः – भ्यः । अन्यकृतेभ्यः इत्यन्य – कृतेभ्यः । उरु । यन्ता । असि । वरूथम् । स्वाहा । जुषाणः । अप्तः । आज्यस्य । वेतु । स्वाहा । अयं । नः । अग्निः । विरवः । कृणोतु । अयम् । मृधः । पुरः । एतु । प्रभिन्दिन्निति प्र – भिन्दन्न् ॥ अयम् । न्नान् । जयतु । जर्ह्षणाः । अयम् । वाजम् । जयतु । वाजसाताविति वाज–सातौ ॥ उरु । विष्णो इति । विति । क्रमस्व । उरु । क्षयाय । नः । कृधि ॥

घृतम् । घृतयोनः इति घृत – योने । पिबः । प्रप्रेतिः प्र – प्रः ।
ग्राप्तिमिति यज्ञ – पतिम् । तिरः ॥ सोमः । जिगातिः ।
गातुः विदिति गातु – वित् । 6 (50)

1.3.4.2

देवानामेति निष्कृतमृतस्य योनिमासदमदित्याः सदोऽस्यदित्याः सद आ सीदैष वो देव सवितः सोमस्त्र रक्षध्वं मा वो दभ देतत्व सोम देवो देवानुपागा इदमहं मनुष्यो मनुष्यान्थ् सह प्रजया सह ग्यस्पोषेण नमो देवेभ्यः स्वधा पितृभ्य इदमहं निर्वरुणस्य पाशा्थ् सुवरिभ-[] 7

1.3.4.2 - Padam

देवानाम् । एति । निष्कृतमिति निः – कृतम् । ऋतस्य । योनिम् ।
आसदमित्या– सदम् । अदित्याः । सदः । असि । अदित्याः । सदः ।
एति । सीदः । एषः । वः । देव । सवितः । सोमः । तम् । रक्षध्वम् ।
मा । वः । दभत् । एतत् । त्वम् । सोमः । देवः । देवान् । उपेति ।
अगाः । इदम् । अहम् । मनुष्यः । मनुष्यान् । सह । प्रजयेति
प्र – जया । सह । रायः । पोषेण । नमः । देवेभ्यः ।

स्वधेति स्व – धा। पितृभ्य इति पितृ – भ्यः । इदम् । अहम् । । । ॥ । निरिति । वरुणस्य । पाञात् । सुवः । अभि । 7 (50)

1.3.4.3

1.3.4.3 - Padam

वीति । ख्येषम् । वैश्वानरम् । ज्योतिः । अग्ने । व्रतपतः इति

व्रत – पते । त्वम् । व्रतानाम् । व्रतपतिरिति व्रत – पतिः । असि ।

या । मम । तनूः । त्विये । अभूत् । इ्यम् । सा । मिये । या । तव ।

तनूः । मिये । अभूत् । एषा । सा । त्विये । यथायथमिति यथा–यथम् ।

नौः । व्रतपतः इति व्रत – पते । व्रतिनोः । व्रतानि ॥ 8 (31)

(गातुविद-भ्ये-कत्रिण्शच्च) (A4)

1.3.5.1

अत्यन्यानगां नान्यानुपा गामर्वाकत्वा परैरविदं परोऽवरैस्तं त्वा जुषे । । । । । । । । । वैष्णवं देवयुज्यायै देवस्त्वा सिवता मध्वाऽनक्त्वोषधे त्रायस्वैन्

स्वधिते मैन ए हि एसी दिवमग्रेण मा लेखीरन्तरिक्षं मध्येन मा हि एसीः पृथिव्या सं भव वनस्पते शतवल् शे वि रोह महस्रवल् शि वि वय ए रुहेम यं () त्वा ऽय ए स्वधितिस्तेतिजानः पृणिनाय महते सौभगायाच्छिन्नो रायः सुवीरः ॥ 9

<u>1.3.5.1 - Padam</u>

अतीति । अन्यान् । अगाम् । न । अन्यान् । उपेति । अगाम् ।

अर्वाक् । त्वा । परैः । अविदम् । परः । अवरैः । तम् । त्वा । जुषे ।

वैष्णवम् । देवयज्यायाः इति देव – यज्याये । देवः । त्वा । सविता ।

मध्वा । अनक्तुः । ओषधे । त्रायस्व । एनम् । स्वधितः इति स्व-धिते ।

मा । एनम् । हि ्सीः । दिवम् । अग्रेण । मा । लेखीः । अन्तरिक्षम् ।

मध्येन । मा । हि ्सीः । पृथिव्या । समिति । भवः । वनस्पते ।

ञ्ञातवल् ञाः इति ञात – वल् ञाः । वीति । ग्रेहः । सहस्रवल् ञाः इति

सहस्र – वल् जाः । वीति । वयम् । रुहेमः । यम् () । त्वाः ।

अयम् । स्वधितिरिति स्व – धितिः । तेतिजानः ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – प्रथमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः
```

प्रणिनायेति प्र – निनायं । महते । सौभंगाय । अच्छिन्नः । रायः । - – । सुवीर इति सु – वीरः ॥ **९ (६०) (यं–दश च)** *(А5)*

1.3.6.1

पृथिव्यै त्वान्तरिक्षाय त्वा दिवे त्वा शुन्धतां लोकः पितृषदनोः यवोऽसि यवयास्मद्द्वेषो यवयारातीः पितृणा ए सदनमसि स्वावेशोऽस्यग्रेगा नेतृणां वनस्पतिरिधे त्वा स्थास्यति तस्य विता देवस्त्वा सिवता मध्वाऽनकु सुपिप्पलाभ्यस्त्वौषधीभ्य उद्दिव स्थानाऽन्तरिक्षं पृण पृथिवीमुपरेण दृण्ह ते ते । धामान्युश्मसि – [] 10

1.3.6.1 - Padam

पृथिव्यै । त्वा । अन्तरिक्षाय । त्वा । दिवे । त्वा । रान्धताम् ।
लोकः । पितृषदन इति पितृ – सदनः । यवः । असि । यवय ।
अस्मत् । द्वेषः । यवय । अर्रातीः । पितृणाम् । सदनम् । असि ।
स्वावेश इति सु – आवेशः । असि । अग्रेगा इत्यग्रे – गाः ।
नेतृणाम् । वनस्पतिः । अधीति । त्वा । स्थास्यति । तस्य । वित्तात् ।
देवः । त्वा । सविता । मध्वा । अनक्तु ।

सुपिप्पलाभ्यः इति सु – पिप्पलाभ्यः । त्वाः । ओषधीभ्यः इत्योषिध – भ्यः । उदिति । दिवम् । स्तभानः । एति । अन्तरिक्षम् । पृणः । पृथिवीम् । उपरेण । दृष्हः । ते । ते । धामानि । उर्मसिः । 10 (50)

1.3.6.2

गमध्येः गावोः यत्रः भरिञ्ञाङ्गा अयासः ॥ अत्राहः तदरुगायस्यः विष्णोः

गमध्ये गावो यत्र भूरिशृङ्गा अयासः ॥ अत्राह तदुरुगायस्य विष्णोः परमं पदमव भाति भूरेः ॥ विष्णोः कर्माणि पश्यत यतो वृतानि पस्पशे ॥ इन्द्रस्य युज्यः सखा ॥ तद्-विष्णोः परमं पद्र सदा पश्यन्ति सूर्यः । दिवीव चक्षुराततं ॥ ब्रह्मवनिं त्वा क्षत्रवनिर्णा मप्रजावनिर्ण रायस्पोषवनिं पर्यूहामि ब्रह्म दृश्ह क्षत्रं दृश्ह प्रजां दृश्ह ग्रायस्पोषं () दृश्ह परिवीरिस परि त्वा दैवीर्विशो व्ययन्तां परीम् रायस्पोषो यजमानं मनुष्या अन्तरिक्षस्य त्वा सानावव गूहामि ॥ 11 1.3.6.2 - Padam

गमध्ये । गावः । यत्र । भूरिशृङ्गा इति भूरि – शृङ्गाः । अयासः ॥

गमध्ये । गावः । यत्र । भूरिशृङ्गा इति भूरि – शृङ्गाः । अयासः ॥

अत्र । आह । तत् । उरुगायस्येत्युरु – गायस्य । विष्णोः । प्रमम् ।

पदम् । अवेति । भाति । भूरेः ॥ विष्णोः । कर्माणि । प्रयतः । यतः ।

व्रतानि । पस्पञ्जे ॥ इन्द्रस्य । युज्यः । सर्खा ॥ तत् । विष्णोः । परमम् । पदम् । सदा । पञ्यन्ति । सूरयः ॥ दिवि । इव । चक्षुः । आततमित्या – ततम् ॥ ब्रह्मवनिमिति ब्रह्म – वनिम् । त्वा । । । । । । रायस्पोषवनिमिति रायस्पोष – वनिम् । परीति । ऊहामि । ब्रह्म । दृ७्हः । क्षत्रम् । दृ७्हः । प्रजामिति प्र – जाम् । दृ७्हः । रायः । पोषम् () । दृष्हः । परिवीरिति परि – वीः । असि । परीति । त्वा । दैवीः । विशः । व्ययन्ताम् । परीति । इमम् । रायः । पोषः । । ॥ । ॥ । । । । । यजमानम् । मनुष्याः । अन्तरिक्षस्य । त्वाः । सानौ । अवेति । गूहामिः ॥ 11 (69) (उरुमसी-पोषमे-कान्न विण्शतिश्च) (A6)

1.3.7.1 इषे त्वोपवीरस्युपो देवान् दैवीर्विशः प्रागु र्वह्रीरुशिजो बृहस्पते धारया वसूनि हच्या ते स्वदन्तां देव त्वष्टर्वसु रण्व रेवती रमध्व-

। । । । । । । मग्ने र्जनित्रमिस वृषणौ स्थ उर्वश्यस्यायुरिस पुरूरवा घृतेनाक्ते

वृषणं दधाथां गायत्रं छन्दोऽनु प्र जायस्व त्रैष्टुं भं जागतं छन्दोऽनु प्र । । जायस्व भवतं – [] 12

1.3.7.1 - Padam

इषे । त्वा । उपवीरित्युप – वीः । असि । उपो इति । देवान् । देवीः । विशः । प्रेति । अगुः । वहीः । उशिजः । बृहस्पते । धार्य । वसूनि । हव्या । ते । स्वदन्ताम् । देव । त्वष्टः । वसु । रण्व । रेवतीः । रमध्वम् । अग्नेः । जनित्रम् । असि । वृषणौ । स्थः । उर्वशी । असि । आयुः । असि । पुरूरवाः । घृतेन । अके इति । वृषणम् । दधाथाम् । गायत्रम् । छन्दः । अनु । प्रेति । जायस्व । ते । जायस्व । ते । जायस्व । ते । जायस्व । ने । जायस्व । ते । जायस्व । भवतम् । 12 (50)

<u>1.3.7.2</u>

1.3.7.2 - Padam नः । समनसाविति स – मनसौ । समोकसाविति सं – ओकसौ । अरेपसौ ॥ मा । यज्ञम् । हि ्सिष्टम् । मा । यज्ञपतिमिति यज्ञ – पतिम् । जातवेदसाविति जात – वेदसौ । शिवौ । भवतम् । अद्य । नः ॥ अग्नौ । अग्निः । चरति । प्रविष्ट इति प्र – विष्टः । ऋषीणाम् । पुत्रः । अधिराज इत्यधि – राजः । एषः ॥ स्वाहाकृत्येति स्वाहा – कृत्य । ब्रह्मणा । ते । जुहोमि । मा । देवानाम् । मिथुया । कः । भागधेयमिति भाग – धेयम् ॥ 13 (31) (भवत-मेकत्रि शच्च) (A7) 1.3.8.1 ा । आ दद ऋतस्य त्वा देवहिवः पाञ्चेनाऽऽरभे धर्.षाः मानुषानद्भ्यस्त्वौषधीभ्यः प्रोक्षाम्यपां पेरुरसि स्वात्तं चिथ् सदेव हव्यमापो देवीः स्वदतैन एं सं ते प्राणो वायुना गच्छता एं सं

रेवतीर्यज्ञपतिं प्रियधाऽऽ* विशतोरो अन्तरिक्ष सजूर्देवेन – [] 14

1.3.8.1 - Padam एति । ददे । ऋतस्य । त्वा । देवहविरिति देव – हविः । पार्शन । एति । रभे । धर्.ष । मानुषान् । अद्भ्य इत्यत् – भ्यः । त्वा । अोषधीभ्यः इत्योषधि – भ्यः । प्रेति । उक्षामि । अपाम् । पेरुः । असि । स्वात्तम् । चित् । सदेवमिति स – देवम् । हव्यम् । आपः । देवीः । स्वदत । एनम् । समिति । ते । प्राण इति प्र – अनः । ा । । । । । । । । वायुना । गच्छताम् । समिति । यजत्रैः । अङ्गानि । समिति । यज्ञपतिरिति यज्ञ – पतिः । आशिषेत्या – शिषा । घृतेन । अक्तौ । पञ्जम् । त्रायेथाम् । रेवतीः । यज्ञपतिमिति यज्ञ – पतिम् । प्रियधेति प्रिय – धा । एति । विशतः । उरोः इति । अन्तरिक्षः । सजूरिति स – जूः । देवेन । 14 (50) 1.3.8.2 वातेनास्य हविषस्तमना यज समस्य तनुवा भव वर्षीयो वर्षीयसि यज्ञे यज्ञपतिं धाः पृथिच्याः संपृचः पाहि नमस्त आतानाऽनर्वा प्रेहि

शुद्धा यूयं देवा एं ऊढ्व ए शुद्धा व्यं परिविष्टाः परिवेष्टारो वो भूयास्म ॥ 15

1.3.8.2 - Padam
| वातेन । अस्य । हृविषः । त्मना । यज्ञ । समिति । अस्य । तनुवा ।
| भव । वर्.षीयः । वर्.षीयसि । यज्ञे । यज्ञपितिमिति यज्ञ – पितम् ।
| धाः । पृथिव्याः । सम्पृच इति सम् – पृचः । पाहि । नमः । ते ।
| आतानेत्या – तान । अनर्वा । प्रेति । इहि । घृतस्य । कुल्याम् ।
| अन्विति । सह । प्रजयेति प्र – जया । सह । ग्रयः । पोषेण ।
| आपः । देवीः । शुद्धायुव इति शुद्ध – युवः । शुद्धाः । यूयम् ।
| देवान् । ऊढ्वम् । शुद्धाः । वयम् । परिविष्टा इति परि – विष्टाः ।
| परिवेष्टार इति परि – वेष्टारः । वः । भूयास्म ॥ 15 (44)

(देवन-चतुश्चत्वारिण्शच्च) (A8)

1.3.9.1

 पायुस्त आ प्यायता ए शुद्धाश्चरित्राः शमद्भ्यः - [] 16

1.3.9.1 - Padam

वाक् । ते । एति । प्यायताम् । प्राण इति प्र – अनः । ते । एति । प्यायताम् । चक्षुः । ते । एति । प्यायताम् । श्रोत्रम् । ते । एति । प्यायताम् । श्रोत्रम् । ते । एति । प्यायताम् । श्रोत्रम् । तो । प्राणानिति प्र – अनान् । शुक् । जगाम । या । चक्षुः । या । श्रोत्रम् । यत् । ते । क्रूरम् । यत् । व्यायताम् । तत् । ते । प्रति । प्यायताम् । तत् । ते । एते । प्यायताम् । तत् । ते । एते । प्यायताम् । ता् । ते । एते । प्यायताम् । पायुः । ते । एते । प्यायताम् । राुद्धाः । चरित्राः । शम् । अद्भय इत्यत् – भ्यः । 16 (50)

1.3.9.2

रामोषधीभ्यः शं पृथिव्यै शमहोभ्या-मोषधे त्रायस्वैन् स्विधिते मैन ए हि एसी रक्षसां भागोऽसीदमह ए रक्षोऽधमं तमो नयामि योऽस्मान् हेष्टि यं च वयं द्विष्म इदमेनमधमं तमो नयामीषे त्वा घृतेन द्वावापृथिवी प्रोण्विधा-मच्छिन्नो रायः सुवीर उर्वन्तरिक्षमन्विहि वायो विहि () स्तोकाना स्वाहोर्ध्वनभसं मारुतं गच्छतं ॥ 17

1.3.9.2 - Padam राम् । ओषधीभ्यः इत्योषांधि – भ्यः । राम् । पृथिव्यै । राम् । अहोभ्यामित्यहः – भ्याम् । ओषधे । त्रायस्व । एनम् । स्वधित इति स्व – धिते । मा । एनम् । हि ्सीः । रक्षंसाम् । भागः । असि । इदम् । अहम् । रक्षः । अधमम् । तमः । नयामि । यः । अस्मान् । द्वेष्टि । यम् । च । वयम् । द्विष्मः । इदम् । एनम् । अधमम् । तमः । नयामि । इषे । त्वा । घृतेन । द्यावापृथिवी इति द्यावा – पृथिवी । प्रेति । ऊर्ण्वाथाम् । अच्छिन्नः । रायः । सुवीर इति सु – वीरः । उरु । अन्तरिक्षम् । अन्विति । इहि । वायो इति । वीति । इहि () । स्तोकानाम् । स्वाहा । उर्ध्वनभसमित्युर्ध - नभसम् । मारुतम् । गच्छतम् ॥ 17 (55) (अद्भ्यो-वीहि-पञ्च च) *(A9)* 1.3.10.1 सं ते मनसा मनः सं प्राणेन प्राणो जुष्टं देवेभ्यो हव्यं घृतवथ् स्वाहैन्द्रः प्राणो अङ्गेअङ्गे नि देध्यदैन्द्रो ऽपानो अङ्गेअङ्गे वि बोभुवद्देव त्वष्टभूरि ते सं्समेतु विषुरूपा यथ् सलक्ष्माणो

1.3.10.1 - Padam समिति । ते । मनसा । मनः । समिति । प्राणेनेति प्र – अनेन । । । । । । । । प्राण इति प्र – अनः । जुष्टम् । देवेभ्यः । हव्यम् । घृतवदिति पृत – वत् । स्वाहा । ऐन्द्रः । प्राण इति प्र – अनः । अङ्गेअङ्ग इत्यङ्गे – अङ्गे । नीति । देध्यत् । ऐन्द्रः । अपान इत्यप – अनः । अङ्गेअङ्ग इत्यङ्गे – अङ्गे । वीति । बोभुवत् । देव । त्वष्टः । भूरि । ते । संज्समिति सं – सम् । एतु । विषुरूपा इति विषु – रूपाः । यत् । सलक्ष्माणः इति स – लक्ष्माणः । भवथ । देवन्नेति देव-न्ना । यन्तम् । अवसे । सखायः । अन्विति । त्वाः । माता । पितरः । मदन्तु । श्रीः । असी । अग्निः । त्वा । श्रीणातु । आपः । समिति । अरिणञ् । वातस्य । 18 (50)

1.3.10.2

त्वा ध्रज्यै पूष्णो र श्ह्या अपामोषधीना श्रं रोहिष्यै घृतं घृतपावानः ॥ ॥ ॥ ॥ पिबतः वसां वसापावानः पिबता – उन्तरिक्षस्य हिवरिसः स्वाहा

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – प्रथमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः
```

त्वाऽन्तरिक्षाय दिशः प्रदिशं आदिशो विदिशं उद्दिशः स्वाहा दिग्भ्यो नमो दिग्भ्यः ॥ 19

1.3.10.2 - Padam

त्वा । ध्रज्यै । पूष्णः । र७ह्यै । अपाम् । ओषधीनाम् । रोहिष्यै ।

घृतम् । घृतपावान इति घृत – पावानः । पिबतः । वसाम् ।

वसापावान इति वसा – पावानः । पिबतः । अन्तरिक्षस्य । हविः ।

असि । स्वाहा । त्वा । अन्तरिक्षाय । दिशः । प्रदिशः इति

प्र – दिशः । आदिशः इत्या – दिशः । विदिशः इति वि – दिशः ।

उद्दिशः इत्युत् – दिशः । स्वाहा । दिग्भ्य इति दिक् – भ्यः । नमः ।

दिग्भ्य इति दिक् – भ्यः ॥ 19 (28)

। (वातस्या–ष्टाविण्शतिश्च) (A10)

1.3.11.1

समुद्रं गच्छ स्वाहाऽन्तरिक्षं गच्छ स्वाहा देव ए सिवतारं गच्छ स्वाहा उहोरात्रे गच्छ स्वाहा मित्रावरुणौ गच्छ स्वाहा सोमं गच्छ स्वाहा एक स्वाहा यज्ञं गच्छ स्वाहा छन्दा एसि गच्छ स्वाहा द्यावापृथिवी गच्छ स्वाहा नभो दिव्यं गच्छ स्वाहाऽग्निं वैश्वान्रं गच्छ

स्वाहाऽद्भ्यस्त्वौषधीभ्योः मनो मे हार्दि यच्छ तनूं त्वचं पुत्रं नप्तारमशीय शुगसि () तमभि शोच योऽस्मान् हेष्टि यं च वयं हिष्मो धाम्नो धाम्नो राजित्रतो वरुण नो मुञ्च यदापो अघ्निया वरुणेति शपामहे ततो वरुण नो मुञ्च ॥ 20

1.3.11.1 - Padam

॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ । सवितारम् । गच्छ । स्वाहा । अहोरात्रे इत्यहः – रात्रे । गच्छ । स्वाहा । मित्रावरुणाविति मित्रा – वरुणौ । गच्छ । स्वाहा । सोमम् । ॥ । गच्छ । स्वाहा । यज्ञम् । गच्छ । स्वाहा । छन्दा⊍्सि । गच्छ । ॥ । ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ । । स्वाहा । द्यावापृथिवी इति द्यावा – पृथिवी । गच्छ । स्वाहा । नभः । दिव्यम् । गच्छ । स्वाहा । अग्निम् । वैश्वानरम् । गच्छ । स्वाहा । अद्भ्य इत्यत् – भ्यः । त्वा । ओषधीभ्यः इत्योषि – भ्यः । मनः । मे । हार्दि । यच्छ । तनूम् । त्वचम् । पुत्रम् । नप्तारम् । अञीय । शुक् । असि () । तम् । अभीति । शोच । यः । अस्मान् । द्वेष्टिं । यम् । च । वयम् । द्विष्मः ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – प्रथमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः
```

धाम्नो धाम्न इति धाम्नः । धाम्नः । राजन्त् । इतः । वरुणः । नः ।
मुञ्च । यत् । आपः । अध्नियाः । वरुणः । इति । शपामहे ।
ततः । वरुणः । नः । मुञ्चः ॥ 20 (76)
(असि-षड्वि ्शतिश्चः) (A11)

1.3.12.1

हिविष्मतीरिमा आपो हिविष्मान् देवो अध्वरो हिविष्माः आपो विवासिति हिविष्माः अस्तु सूर्यः ॥ अग्नेर्वो ऽपन्नगृहस्य सदिस सादयामि सुम्नाय सुम्निनीः सुम्ने मा धत्तेन्द्राग्नियो भागधेयीः स्थ मित्रावरुणयो भागधेयीः स्थ विश्वेषां देवानां भागधेयीः स्थ यज्ञे जागृत ॥ 21

1.3.12.1 - Padam

हिविष्मतीः । इमाः । आपः । हिविष्मान् । देवः । अध्वरः ।
हिविष्मान् । एति । विवासिति । हिविष्मान् । अस्तु । सूर्यः ॥ अग्नेः ।
वः । अपन्नगृहस्येत्यपन्न – गृहस्य । सदिस । सादयामि । सुम्नाय ।
सुम्निनीः । सुम्ने । मा । धत्त । इन्द्राग्नियोरितीन्द्र – अग्नियोः ।
भागधेयीरिति भाग – धेयीः । स्था ।

मित्रावरुणयोरिति मित्रा – वरुणयोः । भागधेयीरिति भाग – धेयीः । स्था । विश्वेषाम् । देवानाम् । भागधेयीरिति भाग – धेयीः । स्था । यज्ञे । जागृता ॥ 21 (34) (हविष्मती-श्रतुस्त्रिण्शत्) (A12)

1.3.13.1
हदे त्वा मनसे त्वा दिवे त्वा सूर्याय त्वोर्ध्वमिममध्वरं कृथि दिवि देवेषु होत्रा यच्छ सोम राजन्नेह्यव रोहामा भेर्मा सं विक्था मा त्वा हिण्सिषं प्रजास्त्वमुपावरोह प्रजास्त्वामुपावरोहन्तु शृणोत्विग्नः समिधा हवं मे शृणवन्त्वापो धिषणाश्च देवीः ॥

शृणोत ग्रावाणो विदुषो नु – [] 22

1.3.13.1 - Padam

हृदे । त्वाः । मनसे । त्वाः । दिवे । त्वाः । सूर्याय । त्वाः । ऊर्ध्वम् । इमम् । अध्वरम् । कृधिः । दिवि । देवेषु । होत्राः । यच्छः । सोम । राजन्न् । एति । इहिः । अवेति । रोहः । मा । भेः । मा । सिमिति । विक्थाः । मा । त्वाः । हिङ्सिषम् । प्रजा इति प्र – जाः । त्वम् । उपावरोहेत्युप – अवरोह । प्रजा इति प्र – जाः । त्वाम् । उपावरोहन्त्वत्युप – अवरोहन्तु । शृणोतु । अग्निः ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – प्रथमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः
```

स्मिधेति सम् – इधा । हवम् । मे । शृण्वन्तु । आपः । धिषणाः । च । देवीः ॥ शृणोत । ग्रावाणः । विदुषः । नु । 22 (50)

1.3.13.2

यज्ञ र् शृणोतु देवः सिवता हवं मे । देवीरापो अपां नपाद्य
जर्मिर्हिवष्य इन्द्रियावान् — मिदिन्तमस्तं देवेभ्यो देवत्रा धत्त शुक्र र्
श्रुक्रपेभ्यो येषां भागः स्थ स्वाहा कार्षिरस्यपाऽपां मृध्र समुद्रस्य
वोऽक्षित्या उन्नये ॥ यमग्ने पृथ्सु मर्त्यमावो वाजेषु यं जुनाः ।
स यन्ता श्रुक्षतीरिषः ॥ 23

1.3.13.2 - Padam

यज्ञम् । शृणोतु । देवः । सविता । हवम् । मे ॥ देवीः । आपः ।
अपाम् । नपात् । यः । ऊर्मिः । हविष्यः ।
इन्द्रियावानितीन्द्रिय – वान् । मदिन्तमः । तम् । देवेभ्यः । देवन्नेति
देव – न्ना । धत्त । शुक्रम् । शुक्रपेभ्यः इति शुक्र – पेभ्यः ।
येषाम् । भागः । स्थ । स्वाहा । कार्षः । असि । अपेति ।
अपाम् । मृथम् । समुद्रस्य । वः । अक्षित्यै । उदिति । नये ॥ यम् ।
अग्ने । पृथ्स्वित पृत् – सु । मर्त्यम् । आवः । वाजेषु ।

यम् । जुनाः ॥ सः । यन्ता । राश्वेतीः । इषः ॥ 23 (47)

(नु - सप्तचत्वारिश्शच्च) (A13)

1.3.14.1

त्वमग्ने रुद्रो असुरो महो दिवस्त्व ए शर्द्धो मारुतं पृक्ष ईशिषे।
त्वं वातैररुणैर्यासि शंगयस्त्वं पूषा विधतः पासि नुत्मना ॥
आ वो राजानमध्वरस्य रुद्ध होतार ए सत्ययज् ए रोदस्योः।
अग्निं पुरा तनियानो रिचता- द्धिरण्यरूपमवसे कृणुध्वं॥
अग्निर्होता नि षसादा यजीयानुपस्थे मातुः सुरुभावु लोके।
युवा कविः पुरुनिष्ठ – [] 24

1.3.14.1 - Padam

त्वम् । अग्ने । रुद्रः । असुरः । महः । दिवः । त्वम् । शर्धः । मारुतम् । पृक्षः । ईशिषे ॥ त्वम् । वातैः । अरुणैः । यासि । शङ्काय इति शं – गयः । त्वम् । पूषा । विधत इति वि-धतः । पासि । नु । तमना ॥ एति । वः । राजानम् । अध्वरस्य । रुद्रम् । होतारम् । सत्ययजमिति सत्य – यजम् । रोदस्योः ॥ अग्निम् । पुरा । तनयित्नोः । अचित्तात् । हिरण्यरूपमिति हिरण्य – रूपम् ।

अवसे । कृणुध्वम् ॥ अग्निः । होतां । नीति । स्पादः । यजीयान् । उपस्थः इत्युप – स्थे । मातुः । सुरभौ । उ । लोके ॥ युवा । कविः । पुरुनिष्ठ इति पुरु – निष्ठः । 24 (50)

1.3.14.2

ऋतावा धर्ता कृष्टीनामुत मध्य इन्द्रः ॥
साध्वीमक र्देववीतिं नो अद्य यज्ञस्य जिह्नामविदाम गृह्यां ।
स आयुरा ऽगाथ्सुरिभ वसानो भद्रामक र्देवहूतिं नो अद्य ॥
अक्रन्ददिग्निः स्तनयितिव द्यौः क्षामा रेरिहद्वीरुधः समञ्जन्त् ।
सद्यो जज्ञानो वि हीमिन्द्रो अख्यदा रोदसी भानुना भात्यन्तः ॥
त्वे वसूनि पूर्वणीक – [] 25

1.3.14.2 - Padam

ऋतावेत्यृता – वा । धर्ता । कृष्टीनाम् । उत । मध्ये । इन्द्रः ॥
साध्वीम् । अकः । देववीतिमिति देव – वीतिम् । नः । अद्य ।
यज्ञस्य । जिह्वाम् । अविदाम । गुह्याम् ॥ सः । आयुः । एति ।
अगात् । सुरभिः । वसानः । भद्राम् । अकः । देवहू तिमिति

देव – हृतिम् । नः । अद्य ॥ अक्रन्दत् । अगिः । स्तनयन्न् । इव ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – प्रथमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः
```

द्यौः । क्षामं । रेरिहत् । वीरुधः । समञ्जन्निति सं – अञ्जन्न् ॥ सद्यः । जन्नानः । वीति । हि । ईम् । इन्द्धः । अख्यत् । एति । रोदसी इति । भानुना । भाति । अन्तः ॥ त्वे इति । वसूनि । पूर्वणीकेति पुरु – अनीकः । 25 (50)

1.3.14.3

होतर्दोषा वस्तोरेरिरे यज्ञियासः ।

क्षामेव विश्वा भुवनानि यस्मिन्थ्स ए सौभगानि दिधरे पावके ॥
तुभ्यं ता अङ्गिरस्तम विश्वाः सुक्षितयः पृथक । अग्ने कामाय येमिरे ॥
अञ्चाम तं काममग्ने तवो त्यञ्चाम रियण् रियवः सुवीरं ।
अञ्चाम वाजमभि वाजयन्तो ऽञ्चाम द्युम्नमजराजरं ते ॥
श्रेष्ठं यविष्ठ भारताग्ने द्युमन्तमा भर । 26

1.3.14.3 - Padam

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – प्रथमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः
```

अञ्चाम । तम् । कामम् । अग्ने । तव । ऊती । अञ्चाम । रयिम् । रियेव इति रिय – वः । सुवीरिमिति सु–वीरम् ॥ अञ्चाम । वाजम् । ा । ॥ अभीति । वाजयन्तः । अञ्चाम । द्युम्नम् । अजरः । अजरम् । ते ॥ भर ॥ 26 (50) 1.3.14.4 वसो पुरुस्पृह ए रयिं॥ स श्वितानस्तन्यत् रोचनस्था अजरेभिर् नानदद्भिर्यविष्ठः । । । । । । । । । । । । यः पावकः पुरुतमः पुरूणि पृथून्यग्निरनुयाति भवन्न् ॥ आयुष्टे विश्वतो दधदयमग्नि वरिण्यः । पुनस्ते प्राण आऽयति परा यक्ष्म थ् सुवामि ते ॥ आयुर्दा अग्ने हविषो जुषाणो घृतप्रतीको घृतयोनिरेधि ॥ घृतं पीत्वा मधु चारु गव्यं पितेव पुत्रमभि - [] 27 1.3.14.4 - Padam । ॥ वसो इति । पुरुस्पृहमिति पुरु– स्पृहम् । रियम् ॥ सः । श्वितानः । तन्यतुः । रोचनस्था इति रोचन – स्थाः । अजरेभिः ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – प्रथमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः
```

नानंदद्धिरिति नानंदत् – भिः । यविष्ठः ॥ यः । पावकः । पुरुतम् इति पुरु-तमः । पुरूणि । पृथ्विन । अग्निः । अनुयातीत्यनु – याति । भर्वन्न् ॥ आयुः । ते । विश्वतः । दुधत् । अयम् । अग्निः । वरेण्यः ॥ पुनः । ते । प्राण इति प्र – अनः । एति । अयिति । परेति । यक्ष्मम् । सुवामि । ते ॥ आयुर्दा इत्यायुः – दाः । अग्ने । हविषः । जुषाणः । घृतप्रतीकः इति घृत – प्रतीकः । घृतयोनिरिति घृत – योनिः । एधि ॥ घृतम् । पीत्वा । मधु । चारु । गव्यम् । पिता । इव । पुत्रम् । अभीति । 27 (50)

1.3.14.5

. रक्षतादिमं ।

तस्मै ते प्रतिहर्यते जातवेदो विचर्षणे । अग्ने जनामि सुष्टुतिं ॥ दिवस्परि प्रथमं जज्ञे अग्निरस्मद् द्वितीयं परि जातवेदाः । तृतीयमपस् नृमणा अजस्रमिन्धान एनं जरते स्वाधीः ॥ शुचिः पावक वन्द्योऽग्ने बृहद्वि रोचसे । त्वं घृतेभिराहुतः ॥

दुशानो रुक्म उर्व्या व्यद्यौद्-दुर्मर्.षमायुः श्रिये रुचानः ॥ अग्निरमृतो अभवद्वयोभि – [] 28

1.3.14.5 - Padam

रक्षतात् । इमम् ॥ तस्मै । ते । प्रतिहर्यत इति प्रति – हर्यते । जातवेद इति जात – वेदः । विचर्.षण इति वि – चर्.षणे ॥ अग्ने । जनामि । सुष्टुतिमिति सु – स्तुतिम् ॥ दिवः । परीति । प्रथमम् । जज्ञे । अग्निः । अस्मत् । द्वितीयम् । परीति । जातवेदा इति जात – वेदाः ॥ तृतीयम् । अफ्स्वत्यप् – सु । नृमणा इति न् – मनाः । अजस्रम् । इन्धानः । एनम् । जस्ते । स्वाधीरिति । । । । । । । । । । । । । स्व – धीः ॥ शुचिः । पावकः । वन्द्यः । अग्ने । बृहत् । वीति । रोचसे ॥ त्वम् । घृतेभिः । आहुत इत्या – हुतः ॥ दृशानः । रुक्मः । उर्व्या । वीति । अद्यौत् । दुर्मर्.षमिति दुः – मर्.षम् । आयुः । श्रिये । रुचानः ॥ अग्निः । अमृतः । अभवत् । वयोभिरिति वयः – भिः। 28 (50)

<u>1.3.14.6</u> र्यदेनं द्यौरजनयथ्सुरेताः ॥ आ यदिषे नृपतिं तेज आनट्छुचि रेतो निषिक्तं द्यौरभीके । अग्निः शर्द्धमनवद्यं युवान स्वाधियं जनयथ्सूदयच्य ॥ । । । । । । । । । स तेजीयसा मनसा त्वोत उत शिक्ष स्वपत्यस्य शिक्षोः । अग्ने रायो नृतमस्य प्रभूतौ भूयाम ते सुष्टुतयश्च वस्वः ॥ अग्ने सहन्तमा भर द्युम्नस्य प्राप्तहा रियं ॥ विश्वा य – [] 29 1.3.14.6 - Padam यत् । एनम् । द्यौः । अजनयत् । सुरेताः इति सु-रेताः ॥ एति । यत् । इषे । नृपतिमिति नृ – पतिम् । तेजः । आनट् । शुचि । रेतः । । निषिक्तमिति नि – सिक्तम् । द्यौः । अभीके ॥ अग्निः । र्रार्धम् । अनवद्यम् । युवानम् । स्वाधियमिति स्व – धियम् । जनयत् । सूदयत् । च ॥ सः । तेजीयसा । मनसा । त्वोतः । उत । शिक्षः । स्वपत्यस्येति सु – अपत्यस्य । शिक्षोः ॥ अग्ने । रायः । नृतमस्येति नृ – तमस्य । प्रभूताविति प्र – भूतौ । भूयाम । ते । सुष्ट्रतय इति सु – स्तुत्तयः । च । वस्वः ॥ अग्ने । सहन्तम् ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – प्रथमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः
```

एति । भर । द्युम्नस्य । प्राप्तहेति प्र – सहा । रियम् ॥ ॥ विश्वाः । यः । 29 (50)

1.3.14.7
| अर्.षणीरभ्यासा वाजेषु सासहत्॥
| तमग्ने पृतनासह्ण रियण सहस्व आ भर।
| त्वण् हि सत्यो अद्भुतो दाता वाजस्य गोमतः॥
| उक्षान्नाय विधेमाऽग्नये॥ वद्मा हि सूनो अस्यद्मसद्धा चक्रे अग्नि
| जनुषा ऽज्माऽन्नं। स त्वं न ऊर्जसन ऊर्जं धा राजेव जेरवृके

1.3.14.7 - Padam

॥ क्षेष्यन्तः ॥ अग्न आयूं ्षि – [] **30**

चर्.षणीः । अभीति । आसा । वाजेषु । सासहत् ॥ तम् । अग्ने ।

पृतनासहिमिति पृतना – सहम् । रियम् । सहस्वः । एति । भर ॥

त्वम् । हि । सत्यः । अद्भुतः । दाता । वाजस्य । गोमतः इतिः

गो – मतः ॥ उक्षान्नायेत्युक्ष – अन्नायः । वञान्नायेति

वञा – अन्नायः । सोमपृष्ठायेति सोम – पृष्ठायः । वेधसे ॥ स्तोमैः ।

विधेम । अग्नये ॥ वद्मा । हि । सूनो इति । असि ।
अद्मसद्वेत्यद्म – सद्घा । चक्रे । अग्निः । जनुषा । अज्म । अन्नम् ॥
सः । त्वम् । नः । ऊर्जसन् इत्युर्ज – सने । ऊर्जम् । धाः । राजा ।
इव । जेः । अवृके । क्षेषि । अन्तः ॥ अग्ने । आयू ्षि । 30 (50)

1.3.14.8

पवस् आ सुवोर्जिमिषं च नः । आरे बधस्व दुच्छुनां ॥
अग्ने पवस्व स्वपा अस्मे वर्चः सुवीर्यं । दधत्पोष् ् रियं मिषे ॥

ा । । । । । । । । । । अग्ने पावक रोचिषो मन्द्रया देव जिह्नया । आ देवान् विक्षः यक्षि च ॥

स नः पावक दीदिवोऽग्ने देवा ए इहा वह । उप यज्ञ ए हिविश्च नः ॥
अग्निः शुचि व्रततमः शुचि विप्रः शुचिः () कृविः ।
शुची रोचत आहुतः ॥ उदग्ने शुचयस्तव शुक्रा भ्राजन्त ईरते ।
तव ज्योती ७ष्यर्चयः ॥ 31

1.3.14.8 - Padam

अग्ने । पावक । ग्रेचिषा । मन्द्रया । देव । जिह्नया ॥ एति । देवान् । विक्षा । यक्षा । यक्षा । या सः । नः । पावक । दीदिवः । अग्ने । देवान् । इह । एति । वह ॥ उपेति । यज्ञम् । हविः । च । नः ॥ अग्नेः । श्चित्रततमः इति शचित्रत – तमः । शुचिः । विप्रः । शुचिः । शुचिः । शुचिः । ग्रेचते । आहुत इत्या – हुतः ॥ उदिति । अग्ने । शुचयः । तव । शुक्ताः । भ्राजन्तः । ईरते ॥ वव । ज्योती एषि । अर्चयः ॥ उति (६४) (पुरुनिष्ठः – पुर्वणीक – भगः – ऽभि – वयोभि – र्य – आयुएषि – विप्रः शुचि – श्रतुर्दश च) (А14)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 14 Anuvaakams :
| (देवस्य – रक्षोहणो – विभू – स्त्व ् सोमा – ऽत्यन्यानगां – पृथिव्या –

| इषे त्वा – ऽऽददे वाक्त – संते – समुद्र ् – हविष्मती – हृदे –

| त्वमग्ने रुद्र – श्रतुर्दश ।)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :
(देवस्य-गुमध्ये – हविष्मतीः – पवस् – एकत्रि ७ शत्।)

First and Last Padam of Third Prasnam:-। (देवस्या-ऽर्चयः)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे

प्रथमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः समाप्तः ॥

tails of Panchati and Padam for Kandam 1 – Prasanam 3 – TS 1.3

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	2	118
Anuvakam 2	2	102
Anuvakam 3	1	58
Anuvakam 4	3	131
Anuvakam 5	1	60
Anuvakam 6	2	119
Anuvakam 7	2	81
Anuvakam 8	2	94
Anuvakam 9	2	105
Anuvakam 10	2	78
Anuvakam 11	1	76
Anuvakam 12	1	34
Anuvakam 13	2	97
Anuvakam 14	8	414
Total →	31	1567